

Editoryal

Magbato tubtub matapos ang rehimeng Arroyo

Matapos ang halos napulo ka tuig nga pag-antos sa idalom sang papet, garuk kag mapiguson nga pagginahum ni Gloria Arroyo, mabaskog ang paghandum sang pumuluyo nga Pilipino nga tapuson na ang iya pagginahum kag pabayaron siya sa tuman kadamo na nga mabug-at nga kasal-anan sa banwa.

Kon si Arroyo lamang ang masunod, indi masaligan sang pumuluyo nga hungod sa buot kag wala sang gamo nga magatapos ang iya paghari. Samtang nagapalapit ang katapsan sang iya termino sa Hunyo 2010, labi pa nga ginapaspasan ni Arroyo ang mga maniobra para makapadayon pa sa poder. Labi nga nagaathag ang kakinhahanlanon para sa makahulusga nga mga paghulag sang pumuluyo para makuha na siya sa iya pwesto. Pareho sang bagyo sang una nga kwarto sang 1970 kag EDSA 1986 kag 2001, liwat subong nagapabatyag ang isa ka makagagahum nga bagyo sang pumuluyo nga determinado nga tapuson ang ginakangil-aran nga rehimeng US-Arroyo.

Ano pa man ang paagi para mapalawig ang gahum ni Arroyo, isa ka bagay ang maathag: Mahatagan katapsan lamang ang mersenaryo, garuk, butigon kag mapintas nga paghari ni Arroyo paagi sa pag-agaw mismo sang pumuluyo sang gahum kag pagwersa kay Arroyo nga tapuson na ang iya pagginahum.

Indi mabatun-baton sang pumuluyo ang plano ni Arroyo nga magpabilin sa poder. Indi mabatun-baton nga magpadayon

nga batason nila ang sobra nga pagpaantos sa ila sang rehimeng US-Arroyo.

Kon amo, dapat maghiliusa, maghulag kag magbato ang pumuluyo. Dapat tipunon ang kaakig nga ini sa isa ka makagagahum nga unos para tapuson ang paghari ni Arroyo. Dapat labi pa nga palaparon kag pasangkion ang pagpukaw, pag-organisa kag pagmobilia sa pumuluyo para batuan ang tanan nga nagapaantos sa ila sang rehimeng US-Arroyo.

Dapat ipakita sa pumuluyo nga ang ila pag-antos direkta nga bunga sang maki-dumuluong kag kontrapumuluyo nga polisiya kag tikang sang nagaharing rehimen, lakip ang polisiya nga ilansang ang sweldo sa manubo nga lebel, ang pagpabaya sa mga serbisyo sosyal agud mapain ang daku nga bahin sang badyet sa pagbayad sang utang, ang polisiya sang pagpakadto sa luwas sang mga mamamugon imbes nga maghi-

Mga tampok sa isyu nga ini...

Con-ass, mabaskog nga ginpakamalaut
PAHINA 4

Nagalala nga ekonomya sa pungsod
PAHINA 5

Wala unod ang mga kadalag-an sg AFP sa Negros
PAHINA 9

mo sang trabaho sa pungsod kag ang pagpugong sa matuod nga re-porma sa duta.

Dapat wala kakapoy nga ibu-yagyag ang tanan nga kaso sang pagpangawat kag pagpandambong ni Arroyo nga sa kabilugan naga-lab-ot na sa indi magnubo sa P7.3 bilyon. Sukton si Arroyo sa halos masobra isa ka libo nga kaso sang ekstrahudisyal nga pagpatay sa mga nagabato nga aktibista kag kritiko, kag madamo pa nga kaso sang pagpamintas militar nga nagabikta sa milyon na nga pumuluyo sa tuyo nga pahugon kag pahipuson ang banwa nga nagabato. Ihayag ang sobra-sobra nga pagkapapel kag pag-ikog-ikog sang rehimeng Arroyo sa interes kag dikta sang imperyalistang amo, kag ang plano nga hatagan pa sang lubos nga kahilwayan nga magpasilabot ang imperyalismong US sa mga pangkulon nga halambalanon sa Pilipinas kag hugakumon sang mga dumuluong ang manggad kag ekonomya sang banwa.

Sa maabot nga binulan tubtub sa makahulusga nga masunod nga tuig, dapat pasingkion sang mga rebolusyonaryo kag progresibong pwersa ang todo-todo nga pagti-

Tuig XL No. 12 Hunyo 21, 2009

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lenguwa nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa *Philippine Revolution Web Central* nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomenasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa:
angbayan@yahoo.com

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan
sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

Arroyo, nagapanguna nga indi masaligan nga upisyal

GINLUTOS ni Gloria Arroyo ang tanan nga mataas nga upisyal sa pinakaulihi nga sarbey sang Pulse Asia bilang nagapanguna nga indi masaligan nga upisyal. Sa tanan nga erya kag grupo nga ginsarbe, nag-agum siya sang 42 tubtub 67 puntos. Sa pareho nga sarbey, 45% sang Pilipino ang lubos nga kritikal sa hilikuton ni Arroyo.

Suno man sa sarbey sang Social Weather Stations sadtong una nga kwarto sang tuig, 43% sang mga Pilipino nga botante ang indi magpati nga manaog sa pwesto si Arroyo sa 2010. Mas mataas ini kon ikumparar sa 39% nga resulta sang sarbey sini sadtong nagligad nga tuig.

AB

nguhu nga pukawon, organisahon kag pahulagon ang pinakamalapad nga kubay sang pumuluyong Pilipino agud batuan ang "cha-cha" kag tanan nga iban pa nga plano ni Arroyo para palawigon ang iya kagamhanan. Nakasandig ang tanan nga ini sa makagagahom nga kusog nga matipon kag mabuhos sang pumuluyo sa nagkalain-lain nga pamaagi sang pagbato.

Padabdabon ang kalayo sang protesta kag pagbato. Palaptahan ini sa bilog nga pungsod agud makaamot ang nagapadako nga numero sang pumuluyo sa maragtason nga pagbato nga ini. Sa atubang sang todo nga pagtapna sang rehimeng Arroyo batuk sa mga hublag

protesta labi na sa ginakudalan nga sentro sang gahum, kinahanglan ang paghulag sang minilyon sa lain-lain nga prubinsya kag syudad sa bug-os nga pungsod, tubtub sa indi na mapungan sang mga pasistang pwersa pati ang pagbuhos sang panibag-o nga pag-alsa sa pungsodnon nga sentro.

Malaparan kag mapagsik nga pahulagon ang mga mamumugon kag mangunguma, ang mga imol kag wala sang trabaho, ang mga manunudlo kag employado, mga pamatan-on, estudyante kag iban pa nga sektor sang pumuluyo batuk sa "cha-cha," kadungan sa pagbato para sa ila mga pangpolitika kag sosyo-ekonomiko nga interes kag kinamatarung. Iangot ang ila mga sektoral nga paghimakas sa paghimakas para tapuson na ang rehimeng Arroyo, kinhanglan pasingkion ang pagbato sang pumuluyo para tapuson ang sistema nga puno sang krisis, kagurukan, pag-antos kag pagpamigos.

Tuman ka paborable sang subong nga kundisyon para sa pagpasulong sang demokratiko nga rebolusyon sang banwa kag pagpasingki sang mga taktikal nga opensiba sa bilog nga pungsod. Hingalitan ang pagsingki sang pangpolitika kag sosyo-ekonomiko nga krisis sa idalom sang nagaharing sistema kag gubyerno para labi pa nga ma-

Kaundan

Editoryal	1
Mga maniobra sa <i>Con-ass</i>	3
<i>Con-ass</i> , mabaskog nga ginkastigo	4
Nagalala nga ekonomya sa pungsod	5
Nagalala nga disemplyeo	6
Sosyalismo ang alternatibo sa kapitalismo	7
Madinalag-on nga opensiba sg BHB	
2 upisyal sg militar, napatay;	8
8 armas naagaw	8
Mga taktikal na opensiba sg MILF	8
Wala unod ang kadalag-an sg AFP sa Negros	9
Pagpanghalit sg pasistang estado	
Lider mangunguma, ginpatay	10
MMDA, ginpaslaw sg tingub nga paghulag	11
Masaker sa Peru	12
Balita	13

palapad kag mapasingki ang inaway banwa. Ipwesto ang armado nga rebolusyonaryong kahublagan sa una-han sang malapad nga kubay sang pumuluyo nga nagabato. Iwagayway ang pulang bandera sang armadong rebolusyon sa tunga sang krisis pang-ekonomya nga nagatay-og sa sistemang malakolonyal kag malayudal kag sa krisis sang pagginahum politikal sa pungsod nga nagatublag subong sa kubay sang mga reaksyunaryo nga sahi.

Planuhan sa lebel sang rehiyon kag prente ang pagpasulong sang kampanya para sa pagpasingki sang mga taktikal nga opensiba sang Bag-ong Hangaway sang Banwa halin sa ikaduha nga tunga sang 2009

tubtub bilog nga tuig sang 2010. Hatagan-dalan ang inisyatiba, kakahas kag bwelo sang mga prenteng gerilya kag platun gerilya para makalunsar sang mga taktikal nga opensiba sandig sa ikasarang kag pat-ud nga madaog.

Ang pagbato para tapuson ang rehimeng US-Arroyo pat-ud nga magasingki pa sa mga maabot nga bulan kag masunod nga tuig. Dapat muklat nga gamiton sang mga rebolusyonaryong pwersa ang tanan nga kahigayunan subong agud dugang kag mas madasig nga makatipon sang organisado kag armadong kusog para mapataas ang lebel lunsay sang mga pangmasang paghimakas kag pagpakig-away gerilya. AB

Con-ass, ginapaspasan

Sari-sari na nga maniobra ang ginatilawan sang Malacañang para mapasig ang pagpaguwa sang desisyon sang Korte Suprema pabor sa con-ass, madula na ang ano man nga "ligal" nga sablag diri kag mahiwat na ini sa labing madali nga panahon.

Pareho sang ginalauman, ang peke nga petisyon ni Oliver Lozano nga ginpasaka niya pila ka oras lamang nga ginpasar ang resolusyon para sa con-ass sa Manubo nga Panaligan, gilayon nga ginbasura sang korte bangud "masyado ini nga adelantado." Ini bangud resolusyon pa lamang kag wala pa naputman ang ginratsada nga House Bill 1109 para sa con-ass kon sa din-in indi rekisito ang partisipasyon sang Senado.

Ang masunod nga taktika nan-day Arroyo amo ang gilayon nga paghiwat na sang con-ass sa liwat nga pagbukas sang Kongreso sa State of the Nation Address ni Gloria Arroyo sa Hulyo 27. Plano nga hingalitan sang kampo ni Arroyo ang tion nga maupod sang mga kongresista ang mga senador sa isaka pagtilipon para pananglitan may mabutong pa nga mga senador nga mag-entra sa con-ass mapilitan na ang korte nga desisyunan na ini bangud ginpatuman na. Siling sang mga nagapamuno sang con-ass, possible abuton sang duha ka bulan kag pagapaboran na ini sang Korte Suprema. Ang mga senador naman nga lunsay kontra sa con-ass nag-

siling nga mahalin sila sa entabla-do kon padayunon ang paghiwat sang con-ass.

Samtang, bangud kabos na ang panahon para masiguro ang temprano nga pagkambyo sa forma sang gubyerno pakadto parlamentaryo, igakasa na lang anay subong ni Arroyo ang pagkuha sang pwesto bilang tiglawas sang ikaduha nga distrito sang Pampanga. Ginasiguro man niya nga mayorya sang mga mapwesto sa Manubo nga Panaligan mga tinawo niya para pat-ud nga dulu-diretsa ang con-ass tubtub sa matukod na ang bag-o nga sistema nga parlamentaryo kag makapungko bilang puno nga ministro.

Subong nga Hunyo pa lang 17 beses na nga nakabisita si Arroyo sa lain-lain nga banwa sang ikaduha nga distrito sang Pampanga para mangampanya. Bahin man sang plano ang pag-atras sang anak niya nga si Mikey Arroyo bilang kongresman sang distrito nga ini kag pagdalagan sini bilang gubernador sang Pampanga agud magamhan kag makontrol ang politika sa bilog nga prubinsya. Sa sini, himuong nila ang tanan nga paagi para patalsikon ang popular nga repermis-

tang gubernador nga si Fr. Ed Pantilio, nga nagaserbi nga tunok subong sa tutunlan sang nagaharing hubon.

Ginaluto man sang nagahari nga guban ang pagpadaog sang isaka pangulo nga magasugot nga mangin tawu-tawo lamang ni Arroyo tubtub sa mangin parlamentaryo na ang sistema sang gubyerno kag mabalik na kay Arroyo ang pagka pangunahon pinuno sang estado.

Kadungan sang tanan nga ini, nakatumod gihapon ang opsyon nga "no elections" ("noel") ukon pagkapaslaw sang eleksyon (bunga sang lapnagon nga pagpalya sa paggamit sang mga kompyuter sa pag-isip sang boto) nga magahatagan-dalan sa pagpanao ni Arroyo sang "emergency rule" ukon hayag nga paghari militar, kag pagpadayon sa pagginahum bilang "pangulo nga pangtransisyon."

Paspasan para kanday Arroyo ang proseso nga ini bangud nagapan-gulba sila nga sin-o man ang magauyat sang poder bilang presidente mahimo nga mabuyo sa gahum kag indi na magpasugot nga maghatag-dalan sa pagbalik ni Arroyo sa poder. Binilyon ang ginahanda nga kwarta ni Arroyo para ipatuman ang mga plano niya nga ini.

Pero samtang ginapaspasan ni-la ang ila pagmaniobra labi sila nga nangin baraghala kag nagdabuk sang kaakig kag pagbato sang pumuluyo. AB

Con-ass, mabaskog nga ginpakamalaut

Mabaskog nga ginpakamalaut sang lain-lain nga sektor sa katilingban sa pungsod kag sa gwa sang pungsod ang pag-amayenda pati sang isa ka *constituent assembly* (con-ass) nga wala sang partisipasyon ang Senado. Kadungan sang protesta sa Makati, nagaindakal man ang mga balatyagon sang linibo nga pumuluyo sa Manila kag mga syudad sang Calamba, Legaspi, Baguio, Gebu, Tagbiliran, Bacolod, Iloilo, Dumaguete, Iligan, Valencia, Davao, Koronadal, General Santos kag mga sentrong banwa sa pungsod.

Sa Luzon. Sadtong Hunyo 10, indi magnubo sa 13,000 demonstrador halin sa lain-lain nga sektor ang nagtipun-tipon para kastighon ang padayon nga pagkapyot sa gahum ni Gloria Arroyo. Sa entablado, ginakastigo ang rehimeng Arroyo sa nakasulat nga islogan "Stop Gloria's Con-Ass" samtang ang mga raliyista may mga plakard nga nagasiling "Gloria forever? Never!" kag "Gloria must go!"

Sa Southern Tagalog, naglunsar sang separado nga aksyon protesta ang mga militante nga grupo para pakamalauton ang con-ass. Suno kay Tin Macabetcha, tagapamaba sang BAYAN-Southern Tagalog, isa ka koordinado nga paghulag sa rehiyon ang ginlunsar sa Crossing, Calamba City, Laguna, alas-4 sang hapon sadtong Hunyo 10. Nagpasakop sa nasambit nga rali ang mga

lider-simbahan, mga empleyado sang lokal nga gubyerno kag mga representante sang sektor sa ikawayong lawas.

Nagtagayon man sang dululungan nga *noise barrage* sa lain-lain nga lugar sang Calabarzon (Cavite, Laguna, Batangas, Rizal, Quezon) sadtong adlaw nga ina. Ang nasambit nga rali panugod lamang sa serye sang mga rali *anti-cha-cha* nga magatapos sa isa ka mas daku nga aksyon protesta sa State of the Nation Address (SONA) ni Gloria Arroyo sa ulihi nga simana sang Hulyo.

Sa Bicol, naglunsar sang mga aksyon protesta ang Alyansa Kontra Cha-Cha kag BAYAN sa Legaspi City, Coalition for Bicol Development kag Naga City People's Council sa Naga City kadungan sang aksyon protesta sa Makati. Nagpasakop man ang Camarines Sur Peoples' Organization kag Kabataan Party.

Sa Visayas. Sa Cebu, ginatos

ang nagmartsa halin Fuente Osmeña mga alas-9 sang aga kag magtililipon sa Colon St. antes magkadto sa Malačaňang sa Sugbo. Ginkastigo man sang Cebu Business Club ang con-ass bangud wala ini sang maayo nga mahatag sa pangpinansya nga sitwasyon sang pungsod kag sa baylo labi pa ini nga magapagrabe sa pangpinansya nga krisis.

Samtang, sa Dumaguete City, naglunsar sang rali *anti-cha-cha* kon sa diin isa ka lider mangunguma, si Fermin Lorico, ang brutal nga ginpatay matapos maghambal sa nasambit nga aksyon protesta. Tagapangulo si Lorico sang Kaugmaon-Kilusang Magbubukid ng Pilipinas-Negros Oriental. (Lantawon ang kaangot nga artikulo.)

Sa Iloilo City, naglunsar sang mga aksyon protesta ang koalisyon multisektoral nga I-March (Ilonggos' Movement Against Arroyo's Charter Change) upod si Archbishop Angel Lagdameo sang Jaro, presidente sang Catholic Bishops Conference of the Philippines. Antes magmartsa ang 2,000 raliyista pakadto sa Provincial Capitol Grounds, bandang alas-2 sang hapon, naghiwat sang *noise barrage* ang mga drayber sang pangpasahero nga dyip kag pagbagting sang mga kampana sang napulo ka dyosisis. Maluwas sa BAYAN-Panay, Gabriela, PAMANGGAS, mga imol sa syudad kag mga relihiyosong sektor, nagpasakop man ang Integrated Bar of the Philippines-Iloilo Chapter kag pila ka personahe.

Sa Bacolod City, masobra 1,000 ang nagmartsa para magtililipon sa plasa sang Bacolod agud pakamalauton ang con-ass. Samtang nagamartsa, wala untat ang pagbagting sang lingganay sang San Sebastian Cathedral nga ginkabitang sang pula nga tela bilang protesta sa con-ass. Upod si Bishop Vicente Navarra sa multisektoral nga protesta nga ini.

Sa Mindanao. Sa Davao City, nagtagayon sang People's March

sadtong hapon sang Hunyo 10 nga nangin isa ka daku nga *torch parade* halin Freedom Park pakadto Rizal Park. Nauna diri, nagpiket ang mga katapu sang Anak-bayan-Southern Mindanao sa atubang sang upisina ni Speaker Prospero Nograles. Bitbit nila ang anti-Arroyo nga mga plakard kag gin-akusaran si Nograles sang pagtraidor.

Sa Cagayan de Oro City, nagtililipon ang ginatos nga mga protesta sa Divisoria Freedom Kiosk para kastiguhon ang *con-ass*. Nagmartsa ang mga nagprotesta halin sa Misamis Oriental Capitol Grounds bandang alas-10 sang aga sang Hunyo 10. Nagpadayon ang *anti-cha-cha* nga protesta sa masunod nga simana sa mas daku nga lugar sa Pelaez Sports Complex.

Samtang sa Kongreso, ginpakamalaout sang mga myembro sang minorya ang *con-ass*. Suno kay Rep. Satur Ocampo, kon pagapadayunon ang *con-ass* pat-ud nga magaalsa sila kag lauman nga magabulig ang pumuluyo para paslawon ang padihot. Ginbasa naman sang nasambit nga mga kongresista sa rali sa Makati ang bag-ong bersyon sang Panatang Makabayan nga ginsulat ni National Artist Bienvenido Lumbera.

Sa gwa sang pungsod. Sa New Zealand, ginkundennar sang Migrante Aotearoa New Zealand ang pinakauli-

hi nga maniobra sang Malacañang, ang *con-ass*, para bag-uhon ang konstitusyon. Suno sa nasambit nga organisasyon, tuyo sang *cha-cha* ang pagpabilin ni Gloria Arroyo sa Malacañang kag pagdepensa sa iya halin sa mga kasu nga igapasaka batuk sa iya pareho sang pagdambong kag paglapas sa tawhanong kinamatarung.

Samtang, ginpakamalaout sang BAYAN-Canada ang HR 1109, nga siling sini maathag nga pag-abuso sang gahum sang House of Representatives. Nanawagan si Jonathan Canchela, tagapangulo sang Filipino Migrant Workers' Movement, isa ka myembro nga organisasyon sang Migrante-Ontario nga magmartsa ang pumuluyo sa mga karsada kag batuan ang amo nga tipo sang pagpamigos sa pumuluyo nga Pilipino sang mga kroni ni Gloria Arroyo sa Kongreso. Nagapawagan man ang BAYAN-Canada sa tanan nga alyadong organisasyon sini nga mag-organisa sang mga rali sa maabot nga mga inadlaw kag bantayan ang kada liko sa pagmaniobra sang hubon Arroyo nga bag-uhon ang konstitusyon.

Sa Saudi Arabia, bisan ginabawal sang gubyerno nga maglunsar sang ano man nga klase sang protesta, naglunsar sang isa ka *indoor protest* ang Migrante-Al Khobar agud kundenahon ang *con-ass*. May *press conference* man ang Migrante-Riyadh Chapter batuk sa *con-ass*.

Nagalala nga ekonomya

Samtang ginapalala sang krisis sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista ang permanente nga krisis sang malakolonyal kag mala-pyudal nga sistema sa pungsod kag padayon nga nagaabuso sa poder ang tuman kagaruk nga reaksyunaryo kag papet nga rehimeng Arroyo labi nga nagakalisod ang pumuluyo. Ang masunod amo ang pila sa mga pinakaulihi nga palatandaan kag bunga sini:

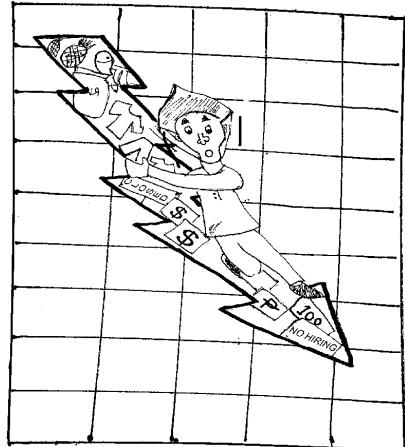
Pagbagsak sang GDP. Pinakamalala sa sulod sang nagligad nga dekada ang 2.3% pagbagsak sang gross domestic product (GDP ukon kabiligan nga lokal nga produksyon) halin ulihi nga kwarto sang 2008 tubtob una nga kwarto sang 2009.

Pagbagsak sang eksport, produksyon, konsumo kag pagpanagipital sa pungsod. Kumparar saadtong Enero-Abril 2008, nagbagsak sang 36.4% (kabiligan \$10.7 bilyon lamang) ang eksport sang Pilipinas sining Enero-Abril. Pinakamabaskog ang pagbulusok sang mga malamanupaktura sang pyesa nga elektronik (nga halos natunga na lamang) kag mga panapton, mwebles kag produkto nga agrikul-

tural, nga amo ang pangunahong mga eksport sang pungsod.

Pila ka bulan naman nagakawsak ang produksyon sa mga pabrika, indi lang inang mga nakasentro sa eksport kundi lakip ang para sa lokal nga konsumo. Nagbagsak ini sang 23.8% saadtong Enero, 21.1% saadtong Pebrero kag 12.7% saadtong Marso.

Halin sa mas o menus \$3 bilyon saadtong 2006-2007, nagbagsak sang mataas ang direkta nga pagpanagipital sang dumuluong sa pungsod. Kumparar sang nagligad nga tuig, nagbagsak ini sang 83% kag ara sa \$44 milyon na lang ini sining una nga kwarto sa tuig bangud sa pagdamo pa sang mga du-

muluong nga kumpanya nga naghalalin ukon nagsira na. Kadam-an sang mga ini yara sa malamanupaktura nga pang-eksport kag lokal nga konsumo. Pag-abot sang Marso, mas daku na sang \$27 milyon ang ginpagwa nga direkta nga pagpanagipital sang dumuluong kumparar sa nagsulod.

Nagbagsak man ang benta kag konsumo bangud sa paggamay sang kita sang pumuluyo kag handum nila nga makakinot sa panahon sang krisis. Ang kabiligan nga bolyum sang mga benta nagbagsak

sang 16.5%. Sa mismo nga sarbey sang Bangko Sentral sang Pilipinas, naggwa nga labi pa nga nag-usos ang kumpyansa sang mga konsyumer halin negatibo nga 25.7% sadtong una nga kwarto pakadto sa negatibo nga 34.2% sa ikaduha nga kwarto sang 2009.

Nagagamay nga remitans sang mga migranteng Pilipino. Kumparar sang mga nagligad nga tuig, naggamay na ang tantos sang pagdaku sang napasulod nga remitans sang mga migranteng mamumugon nga Pilipino.

Naganubo ini sang 2.2% sining Abril halin sa 3.1% sang Marso kag 4.1% sang Pebrero. Pinakadaku ang pagbagsak sang remitans halin sa US nga naggamay sang 9.1% sa una nga kwarto sang 2009 kumparar sadtong una nga kwarto sang 2008 (halin 41.84 bilyon pakadto \$1.68 bilyon ukon kabilugan nga buhin nga \$168.3 milyon).

Ginapanan-aw sang nagkalain-lain nga pangkali-butanon nga ahensya nga nagaumpisa na nga nag-bagsak ang mga remitans subong nga tuig sang um-pisa 4% tubtub 15%. Ang pagbagsak sini nagakahulugan sang labi pa nga paglala sang krisis sa pungsod nga malawig na nga nakasandig sa dumuluong nga remitans.

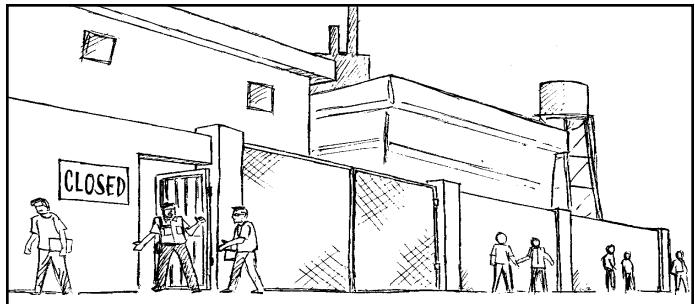
Suno sa mga kumpanya nga nagapadala sang mga mamumugon nga Pilipino kag nagaareglo sang mga kontrata nila sa iban nga pungsod, halin 2007 nag-nubo na sang 29.2% ang nakakuha sang bag-o nga mga kontrata sa gwa sang pungsod.

Nagagamay nga nakolekta nga buhis, nagalala nga depisit kag utang sang gubyerno. Nagalala ang depisit sa badyet sang gubyerno. Nagagamay subong ang nakolekta nga buhis sang gubyerno--3.5% lang sang balor sang subong nga kalibugan nga lokal nga produksyon kag baligyaanay sa pungsod, kumpara sa 15.05% sadtong nagligad nga tuig.

Bunga sini, nagaabot na sa P111.8 bilyon—pinakamataas sa kasaysayan—ang nalista nga depisit sang gubyerno sadtong una nga apat bulan pa lang sang 2009 (apat ka sulit mas daku kumparar sa depisit sadtong una kwarto sang 2008 kag 56% na sa target sa bilog nga tuig nga P199.2 bilyon). Ginahambal sang gubyerno nga indi na maglampa sa P257 bilyon kabilugan nga depisit sang gubyerno sa 2009 pero ginatantya magalab-ot pa ini sa P330 bilyon sa minimum.

Bangud diri, nagpalak-palak sa pagpangutang ang gubyerno. Nadugangan sang P291.5 bilyon ang kabilugang utang (subong ara sa masobra P4.2 trilyon, doble sa lebel sang pagpungko ni Arroyo sang 2001.) Nagalab-ot na subong sa 57.6% sang GDP—isa sa pinakamataas sa bilog nga kalibutan kag sa bilog nga Asia.

AB

Nagalala nga disempleyo, ginatabunan

Isa sa pinakatalalupangdon nga patimaan sang paggrabe sang krisis sa ekonya ang labi nga pagdako sang disempleyo. Sa pagtantya sang Ibon Foundation, nagalab-ot na sa 28% ukon 10.6 milyon ang wala trabaho ukon nagapangita sang du-gang nga pangabuhian. Kon basehan naman ang isa ka sarbey sining ulihi sang Social Weather Stations, ang tantos sang disempleyo nagalab-ot na sa 34% ukon 14 milyon katawo.

Ang tuman kalala nga problema nga ini pilit nga ginatabunan sang gubyerno. Ginapaggwu sang gubyerno nga ara sa 7.5% lamang ang tantos sang disempleyo sining Abril 2009. Kon mas maid-id nga usisaon ang mismo mga datos sang gubyerno, makita kon paano sini ginatago ang aktwal nga kadakuon sang disempleyo.

Agud pagguwaon nga gamay lang ang numero sang mga wala trabaho, ginabuhinan sini ang numero sang mga mamumugon nga ginabilang nalakip sa pwersa sa pangabudlay. Wala na ginalakip diri ang masobra duha ka milyon nga nadugang sa pwersa sang pangabudlay sadtong nagligad nga tuig nga indi makakita sang trabaho kag nag-untat na sa pag-pangita, ang mga bag-o nga gradweyt sa kolehiyo nga nagsugod pa lang magpangita sang trabaho, ang ginatos kalibo nga mga mamumugon nga ginsipa pa lang kag ang pila ka pulo kalibo nga migranteng mamumugon nga nagsugod magpauli sa pungsod.

Amo man, paagi sang mga pagbag-o sang depinisyon, ginapaburon sini ang pagkatuhay sang "may trabaho" kag "wala sang nagakaigo nga trabaho." Ginahimo ini agud padakuon ang numero sang "may trabaho" paagi sang pagsimpon diri sang mga mamumugon nga sa aktwal kulang ukon wala sang trabaho." Kon amo, kon usisaon ang mga datos nga ini sang gubyerno, makit-an ang ginabilang sini nga may "trabaho" sa aktwal kulang kaayo ukon wala

sang regular nga pangabuhian.

Halimbawa, suno sa pinakaulihi nga datos sang Bureau of Labor Statistics (BLES), nagaabot na subong sa 16.5 milyon halin sa 10.5 milyon ang ara sa "impormal nga sektor." Katunga na ini sang kabilugan nga numero sang mga "may trabaho." Lakip sa mga ini ang mga "nagatrabajo para sa kaugalingon" ukon "nagatrabajo nga wala bayad para sa pamilya" ukon may lain-lain nga indi regular nga trabaho. Nagakabuhi sila paagi sang pagpanguma, human sa kamot, pagkumpunir, pagbolante, pagbantay sa tindahan, pagmaneho sang mga dyip, traysikel kag traysikad, pagbaligya sang basura kag kpareho nga mga trabaho para lang may makaon.

Sa sarbey naman sang National Statistics Office, nagaguwa nga 18.9% lang sang pwersa sa pangabudlay ang ginabilang nga "wala sang nagakaigo nga trabaho." Pero kon usisaon naman ang ara sa kategoria nga "may empleyo," nagaguwa nga nagalab-ot sa masobra 72.3% sini mabilang nga wala sang nagakaigo ukon regular nga trabaho: 35.2% sini mga mangunguma kag mamumugon sa uma nga kadam-an "nagaempleyo sa kaugalingon," kulang ang trabaho kag pulu-panahon lang may trabaho; 19.1% ara sa negosyo kag pagkumpunir sang mga kagamitan; 13.1% nagtrabajo para sa pamilya nga kulang sang badyet; kag 4.9% nagtrabajo bilang mga kabulig sa balay. Daku nga bahin pa sang nabilin nga 28.7% ara sa kategoria nga "may empleyo" kaswal, kontraktwal, temporary kag alang-alang nga empleyo.

Nagaguwa sa subong nga tuman kagamay na lamang ang numero sang mga mamumugon nga may matuod nga istable nga trabaho. Pati sa kabilugan nga 1.5 milyon nga bag-o nahatagan kuno sang trabaho sadtong 2008, tubtub 86% (ukon 1.3 milyon) ang sa kamatuoran mga malamamumugon nga nadugang lang sa "impormal nga sektor."

AB

Sosyalismo ang alternatibo sa kapitalismo

Nagalab-ot na sa 5.3 milyon katawo ukon 10% sang kabilugan nga pwersa sa pangabudlay ang nadulaan sang trabaho sa US. Sa Japan, nagalab-ot ini sa 330,000 kag sa India, tunga sa milyon sining una nga apat ka bulan lang sang 2009. Sa Pilipinas, ginatantya nga nagalab-ot na sa 600,000 ang nadulaan sang trabaho sining katung-anan sang tuig.

Pila lang ini sa talalupangdon nga patimaan sang pinakagrabe nga krisis pang-ekonomya kag pangpinansya halin sadtong Great Depression nga nagabayo subong sa mga mamumugon kag anakbalhas sa bilog nga kalibutan.

Ang subong nga krisis dugang pa sa mabug-at nga palas-anon nga ginaabaga sang mga mamumugon kag masang anakbalhas bunga sang neoliberal nga polisiya nga deregulasyon, liberalisasyon, kag pribatisasyon nga nagdula sa mga kinamatarung nga napadaog sang mga mamumugon, nagpataas sa mga buhis kag mga presyo sang mga basehang produkto kag serbisyo kag labi nga naglubong sa kabudlayan sa minilyon nga mangunguma.

Sa atubang sini nagalupok ang mga aksyon protesta sang kahublagang mamumugon sa lain-lain nga bahin sang kalibutan. Isa diri ang madinalag-on nga anum-ka-adlaw nga okupasyon sang mga mamumugon sa Republic Windows and Doors sa Chicago, USA sadtong Disyembre 2008 nga nag-agum sang suporta halin sa mga kagingod nga syudad tubtub liwat nila napabukas ang planta. Natabo man ang okupasyon sa mga pabrika sa Ireland, London, kag Canada. Sa France, tatlo ka milyon nga pumuluyo ang nagprotesta sadtong Marso 19 para ipamilit sa administrasyon Sarkozy ang dugang nga sweldo, trabaho kag pag-untat sa pagtaas sang buhis. Samtang, sa Guadeloupe, isa ka isla sa Caribbean, nagmadinalag-on ang 44-adlaw nga welga (Pebrero tubtub Marso 2009) sang mga mamumugon para pataason ang minimum nga sweldo.

Ang talalupangdon nga paghulag nga ini ginbalita sang mga lider mamumugon halin sa Asia, Europe, North America, Latin America kag Africa nga nagtambong sa International Solidarity Affair (ISA) nga ginhiwat sa Pilipinas sadtong Mayo. Ang aktibidad nga gin pangunahan sang Kilusang Mayo Uno may tema nga "Batuan ang Imperyalistang Krisis, Pagpandambong kag Gera." Gintalakay diri sang mga delegado ang mga isyu sang mga mamumugon sang kalibutan pareho sang disente nga sweldo, kinamatarung sa pagtrabajo kag polisiya nga neoliberal sang World Trade Organization kag World Bank.

Naghiliusa man nga gindeklarar sang mga delegado nga sosyalismo ang alternatibo sa kapitalismo. Siling nila, sa sosyalismo, tawo, kag indi ang ganansa, ang ginahatagan importansa. Katuwang sini ang planando nga ekonomya kag pagpanumbalik sang kontrol sang tawo sa tagsatagsa nila nga kabuhi. Magtuga sang trabaho, edukasyon, pagtatap sa ikaayong lawas para sa tanan kag ipatuman ang tawhanong kinamatarung. Lakip diri ang pinakabasehan nga kinamatarung sang kada isa nga magpasakop sa pagbalay sang buasdamlag.

AB

2 upisyal militar, napatay; 8 armas nakumpiska

Duha ka upisyal ang napatay kag anom ka ordinaryo nga suldado sang Philippine Army ang napisasan sa separado nga mga taktikal nga opensiba nga ginlunsar sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Davao del Norte kag Davao Oriental sining Hunyo. Walo naman ka mabaskog nga armas ang nakumpiska sang BHB sa Northern Samar sadtong katapusan sang Mayo.

Sa Davao del Norte, napatay si 2Lt. Charlie Salcedo kag isa pa ka pwersa sang Bravo Coy sang 60th IB sang ambusan sang mga Pulang hangaway sang Danilo Villacorta Command ang ila komboy sa Kilometro 15, Barangay Dagohoy, Talaingod sadtong Hunyo 15. Masobra duha na ka bulan nga nagasabwag sang kagugmat sa mga komunidad sang Ata-Manobo ang yunit nga ini, lakin ang pagpamahog kag pagpanakaw sa mga residente, paghamlet sa apat ka barangay kag pagsona sa walo ka barangay sang Talaingod kag Kapalong. Ang yunit man nga ini ang responsible sa makangilidlis nga pagtortyur kag pagpatay sadtong Abril kay Kapis Butod, anak sang isa ka datu.

Sadto Hunyo 14 naman, napatay si 2Lt. Lucresio Julampong samtang napisasan naman ang tatlo ka suldado sang 67th IB sa Sityo Bisay, Barangay Batawan, Banganga, Davao Oriental. Nagapatrulya sila sang ambuson kag palukpan sang bomba sang mga hanaway sang prenteng gerilya 15

sang BHB sa Southern Mindanao.

Duha ka adlaw antes ini, napisasan man ang tatlo ka elemento sang 67th IB sang ambusan sila sang nasambit nga mga Pulang hangaway sa pareho nga barangay. Sa Northern Samar, walo ka mabaskog nga armas nga ginalakipan sang isa ka M203, anom ka M16 kag isa ka M14 ang nakumpiska sang salakayon sang mga Pulang hangaway ang detatsment sang militar sa Barangay Polangi, Cataraman sadtong Mayo 30. Duha ka suldado ang napatay kag isa ang napisasan sa nasambit nga reyd. Antes ini, lima ka tropa sang 20th IB ang napisasan sa ambus nga ginhimo sang mga Pulang hangaway sang BHB sa Barangay E. Duran, banwa sang Bobon sining Hunyo 17.

Samtang, suno sa pinakaulihi nga pahayag halin sa Efren Martires Command sang BHB sa Eastern Visayas, masobra 90 elemento sang kaaway ang napatay sa 93 aksyon militar nga ginlunsar sang mga Pulang hangaway sa rehiyon sadtong 2008. Kumparar diri wala pa 10 ang namartir nga mga gerilya sang pumuluyo sa mga inaway nga ini.

Nakakumpiska man ang BHB sang nagkalainlain nga kalibre sang armas kag linibo nga bala sadtong 2008. Baliskad sa ginapabugal sang kaaway, wala bisan isa ka prenteng gerilya ang nabungkag sang 8th ID sa pihak sang malaparan nga pagpanalakay sang AFP sa idalom sang Oplan Bantay Laya 2. AB

Mga taktikal nga opensiba sang MILF

Kadungan sang daku nga pagsaklakay sa mga detatsment kag kampo sang AFP, naghimo ang mga pwersa sang MILF sang gamay pero koordinadong mga armadong aksyon para gamuhon kag pakapuyan ang mga militar.

Sang Hunyo 14, ginsalakay sang mga hangaway sang MILF 102nd Base Command ang pusisyon sang AFP sa Magarang, sa dulunan sang Wato-Piagapo, Lanao del Sur.

Kadungan sini, ginhimo sang mahulag nga tim sang MILF ang pag-ambus sa mga ruta sang suplay kag pag-isnayp sa gab-i sa mga nagapahuway nga militar.

Sang Hunyo 13, tatlo ka separadong engkwentro ang natabo sa tunga sang mga armadong pwersa. Mga alas-5 sang aga, gin-ambus sang MILF ang mga tropa sang AFP nga nagakampo sa Baryo Togaya, Salvador, Lanao del Norte. Pag-abot sang alas-8 sang aga, ginreyd sang MILF ang detatsment sang AFP sa dulunan sang Wato kag Piagapo. Pagkalipas sang talo ka oras, isa pa ka engkwentro ang natabo sa tunga sang MILF kag mga suldado sa Wato-Piagapo.

Apat ka suldado ang napatay sa mga engkwentro nga ini samtang madamo pa ang napisasan. Wala sang kaswalti sa bahin sang MILF.

Sang Mayo 28, ginsalakay sang mga pwersa sang MILF, gamit ang mabaskog nga riple kag mga 81 mm mortar, ang detatsment sang AFP sa Barangay Matalam, Talayan, Maguindanao. Sadtong Mayo 27, nagluntad ang engkwentro sa tunga sang MILF kag AFP sa Barangay Bacayawan, Munai, Lanao del Norte. Pito ka suldado ang ginpahayag nga napatay. AB

Wala unod ang mga kadalag-an sang AFP sa Negros

Wala unod ang mga pahayag nga kadalag-an sang militar sa Negros. Ini ang sabat ni Ka Frank Fernandez, tagapamaba sang National Democratic Front-Negros, sa binutig nga pahayag sang Armed Forces of the Philippines (AFP) nga sa sulod sang anom ka bulan sang 2009 nalab-ot na sini ang 50% sang target nga dugmukon ang Bagong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Negros pag-abot sang 2010. Nagalaum sanday Major Gen. Vicente Porto, hepe sang 3rd ID, Brig. Gen. Jose Gaverza, hepe sang 303rd Bde kag Col. Cesar Yano, hepe sang 302nd Bde nga sa ila kabutigan nga ini may promosyon sila sa AFP sa basbas sang nagaharing hubon ni Arroyo-Cojuangco-Teves.

Apang ang mga ini puro gimik lang sang mga pasista nga kumander para matabunan ang kamatuoran nga napaslawan ang ila target nga waskon ang mga prenteng gerilya kag lubos nga pahinaon ang BHB sa isla sadtong 2008. Bangud sa kapaslawan nga ini, siling ni Ka Frank Fernandez, ginpalawig pa sang Central Command (CenCom) sang AFP sa 2009 ang pagtum-ok sa Negros sa kontra-rebolusyonaryong operasyon sini sa Visayas.

Sadtong 2007 pa ginhambal na sang CenCom nga lubos na makumpleto sini sa 2008 ang kontra-rebolusyonaryong katuyuan sini sa Negros. Katulad sang garison ang isla bangud sa daku nga konsentrasyon sang mga pwersa militar kag pulis diri. Gindeploy diri ang mga batalyon sang 303rd Bde kag 302nd Bde, 2nd Scout Ranger Battalion, duha ka kumpanya sang Division Reconnaissance Company (DRC), duha ka kumpanya sang 12th IB, mga yunit sang 78th IB, batalyon nga pwersa sang Regional Mobile Group-6 (RMG) kag pito ka kumpanya sang Provincial Mobile Group (PMG). Pirme nakahanda naman ang suporta sa kahanginan sang Philippine Air Force (PAF).

Apang puro sumbag sa hangin lang ang natabo sa mabaskog kag

sustenidong operasyon sang militar sang mga pasista sa mga prenteng gerilya. Nahalitan ang kaaway sa 51 taktikal nga opensiba nga ginlunsar sang BHB sadtong 2008. Kadungan sini, mapagsik kag militante ang mga mamumugon, mangunguma kag iban pa nga sektor sang katilingban sa paglunsar sang mga kampanya kag protestang massa batuk sa militarisasyon sa Negros samtgang ginasulong ang iban pa nila nga mga demokratiko kag pungsodnon nga interes.

Sa desperasyon nga malab-ot ang target sang CenCom sining 2009, umpisa Enero labi nga ginpasinkhi sang kaaway ang ginatawag nila nga "desaysibo nga aksyon" batuk sa BHB. Kaangut sini, nagtambak pa sa Negros sang mga pwersa militar, pulis kag paramilitar. Ginpakat ang 62nd IB, duha ka kumpanya sang RMG-7, isa ka kumpanya sang RMG-6 kag tatlo ka kumpanya sang CAFGU. Ginpadaku ang mga tropa sang mga PMG kag mga istasyon sang pulis kag ginpaidalom ang mga ini sa Special Counter-Insurgency Unit Training (SCOUT). Natalana man nga ipakat ang "reactivated 82nd IB" (nga kadam-an naghalin sa mga tinawo sang DRC kag Headquarters Service Battalion).

Bisan pa man, sa sulod sang anom ka bulan sang 2009 lubos ang kapaslawan sang ginapabugal nga mabaskog nga operasyon sang AFP kag PNP. Wala sang naangkon nga kahalitan ang BHB sa duha ka engkwentro sini sa Negros Oriental—sadtong Marso 20 kontra sa 79th IB sa San Jose kag sadtong Pebrero sa tunga sang platan sang BHB kag RMG 6 sa Escalante City. Sa pagpalak-palak nga makaangkon sang "desaysibo nga aksyon," natabo ang *misencounter* sa tunga sang 11th IB kag sang detatsment sang CAFGU sang nag-operasyon si-la sa kabukiran sang Jimalalud sadtong Marso. Ginpaguwa na lang sang mga upisyal sang militar nga ang ila mga pilason amo nga bunga sang pagpakig-engkuento sa BHB.

Sa pihak nga bahin, umpisa Enero tubtub Mayo nakalunsar ang BHB sang napulo taktikal opensiba sa tanan nga mga prenteng gerilya. Pila lamang diri ang reyd sa ECJ Farm sa To-oy, Himamaylan City, Negros Occidental kag ang ambus sang BHB sa mga tropa sang 11th IB sa Barangay Hilaitan, Guihulngan, Negros Oriental (basahon sa AB, isyu sang Hunyo 7, 2009).

Ang mga kadalag-an sang BHB sadtong 2008 kag 2009, suno kay Ka Frank Fernandez, nagahatag sang dugang nga inspirasyon sa pumuluyo sang Negros para direkta nga mag-entra sa armadong paghimakas. Nagpagsik man ang mga paghimakas nila para sa ila nga mga pungsudnon kag demokratiko nga interes batuk sa pyudalismo, burukrata kapitalismo kag imiveryalismo.

Matapos lang ang tuig 2009 kag 2010 nga puro kapaslawan lang ang segurado nga anihon sang AFP. Sa pihak nga bahin, labi nga magadaku kag magabaskog ang pwersa sang BHB para isulong ang inaway banwa sa mas mataas nga lebel, siling sang tagapamaba sang NDF-Negros.

AB

Lider mangunguma, ginpatay

Isa ka lider mangunguma ang ginpatay sa Negros Oriental pagkatapos niya pakamalauton ang *con-ass* sa isa ka rali. Isa ka Pulang hangaway man ang gindukot sang militar sa Far South Mindanao kag isa ka 12 anyos nga edad sang bata sa Samar. Sa Cagayan, isa ka pulong sang mga lider militante ang ginslakay sang militar.

Hunyo 13. Isa ka Pulang hangaway ang gindukot sang mga operatiba nga paniktik sang AFP sam-

tang sakay siya sa *bus* pakadto sa Davao City. Si Felix "Ka Tawi" Capalla nagapakadto sa syudad para magpatan-aw sa doktor. Lima ka adlaw nga ginbilanggo si Capalla antes siya ipakita kag ipresentar sa midya sadtong Hunyo 18.

Hunyo 10. Ginpatay sang ginalatihan nga mga operatiba sang 79th IB si Ka Fermin Lorico, pangulo sang KAUGMAON, pangprubinsya nga tsapter sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) sa Negros Oriental.

Pwersahan nga pagpabakwit sa Maguindanao

MADAMO ang napilasan kag nabalda sang paulanan sang AFP sang bomba ang mga *evacuation center* sa Mamasapano, Maguindanao sining Hunyo 18. Nagsugod ang pagpamomba bandang alas-11 sang gab-i kon sa diin kadam-an sang mga residente nagakatulog na. Naiago ang isa ka eskwelahan nga ginahimo nga sentro sang ebakwesyon sa Mahad Libutan, Mamasapano.

Ang mga bakwit napilitan nga bayaan ang ila mga balay matapos umpsahan sang Armed Forces of the Philippines (AFP) ang pinakau-lihi nga dalagkuan kag patarasak nga opensiba militar batuk sa Moro Islamic Liberation Front (MILF) sa Maguindanao halin Hunyo 4. Masobra katunga sa mga bakwit mga bata nga nakatalana nga magsugod sa pagbutho sini nga Hunyo.

Nagaantos sila sang gutom kag kabudlayan sa mga sentro sang ebakwesyon bangud sa kakulangon sang pagkaon kag kawad-on sang atensyon medikal. Mas grabe pa, ginaabangan sang AFP ang pagkaon kag iban pa nga ayuda halin sa mga buhat-sa-kaluoy sa rason nga nagakadto ang mga ini sa mga pwersa sang MILF. Ginpakamalaut ini sang madamo nga nagasimpatiya sa mga sibilyan kag mga organisayon nga nagapangapin sa tawhanong kinamatarung. Ginpangin-wala man sang MILF nga nagakadto sa ila ang ayuda kag ginkundenar ang AFP sa wala pili nga pagdalahirig sini sa linibo nga mga sibilyan.

Ginkastigo sang MILF ang pagguba sang AFP sa mga propyedad kag pangabuhian sang pumuluyong Moro, lakip ang pagpamomba sa moske sa Barangay Muti, Guindulungan, Maguindanao sadtong Hunyo 5. Ginpakamalaut man sang MILF ang AFP sa paggamit sini sa duha ka moske sa Datu Piang, Maguindanao bilang detatsment sang ila mga tropa.

Ginpakamalaut sang MILF ang polisiya sang mga tropa sang AFP sang pagpanunog sang mga balay. Halin Hulyo sadtong nagligad nga tuig, nagalab-ot na sa 3,000 mga balay ang ginsunog sang AFP. Kadam-an diri (2,000) ara sa sentral Maguindanao.

Ara sa 600,000 mga Moro ang napilitan nga maghalin sa ila mga lugar halin pa sadtong Agosto 2008.

Gintiro si Lorico malapit sa iya nga upisina mga alas-4:00 sang hapon sa Dumaguete City pagkatapos magtambong sa isa ka rali kontra sa padihot nga *cha-cha* sang mga ginasaligan ni Arroyo sa Manubo nga Panalgan.

Mabaskog nga ginkundenar sang KMP kag Tanggol Magsasaka ang pagpatay kay Lorico. Ikaapat na siya nga myembro sang pungsodnon nga konseho sang KMP nga ginpatay sang mga tinawo sang rehimeng Arroyo. Nauna nga nangin biktima sanday Ka Eddie Gumanoy sang Southern Tagalog, Ka Nilo Arado sang Panay kag Ka Renato Pacaide sang Far South Mindanao.

Sa Samar, gindukot sang mga elemento sang 8th ID ang isa ka 12 anyos nga bata. Si Joel, residente sang Montalban, Matuguinao, gina-pagwa nga "bata nga suldato" kuno sang Bag-ong Hangaway sang banwa. Mabaskog nga ginpakamalaut sang National Democratic Front-Eastern Visayas ang pagdutok kay Joel kag paglapas sa iya nga mga kinamatarung, lakip ang pagpakita sa iya sa midya kag pagbuyagay sang iya ngalan.

Hunyo 11. Ginsalakay sang mas o menos 30 nakamaskara nga suldato ang isa ka kumperensya sang Kattinulong Daguiti Umili ti Amianan sa isa ka *resort* sa Barangay Masisit, Sanchez Mira, Cagayan. Ang kumperensya gintambungan sang mga representante halin sa mga partidong Bayan Muna, GABRIELA, Anakpawis kag Kabataan. Ginpahog sang mga reaksyunaryong tropa ang mga tumalambong sa pulong kag gindala ang ila mga kompyuter, dokumento kag iban nga kagamitan.

Ang pagpanalakay ginhimo mga tunganggab-i samtang nagatulog ang 19 nga tumalambong sa kumperensya. Ginpahapa sa salog ang mga biktima kag gintayaan kag ginkulata sang mga rifle nga M16.

AB

Kaso batuk sa mga mangunguma, ginbasura

GINBASURA sining Hunyo 18 ni Cavite Provincial Prosecutor Emmanuel Velasco ang kaso nga "illegal possesion of firearms" batuk sa siyam nga mangunguma bangud sa kakulangan sang ebidensya. Siling niya, indi man otorisado ang mga pulis nga magpahamtang sang tsek-poynt kag arestuhon ang mga mangunguma nga lunsay mga katapu sang Kalipunan ng Magbubukid sa Kabite (KAMAGSASAKA-KA).

Ang mga gin-akusahan amo sanday Jomel Agana, Renato Alvarez, Mario Joson, Franco Remeroso, Yolanda Caraig, Neshley Cresino, Janice Javier, Bernardo Derain kag Philip Nardo. Pakadto sila sa isa ka pulong sadtong Agosto 31, 2008 sang papunduhon ang ila salakyan sa isa ka tsekpoynit sang mga pulis sa Barangay Pasong Lanca, Silang, Cavite. Natabo ini duha ka adlaw matapos ang paghilway sang ginatawag nga "Tagaytay Five," mga aktibista nga mangunguma nga gindakup sadtong Abril 28, 2006 kag ginpasakaan sang himu-himo nga kasong rebelyon.

AB

Petisyon para sa *writ of amparo*, ginpasaka sang 3 abugado

TATLO ka abugado sa tawhanong kinamaturing ang nagpasaka sang tagsa-tagsa ka petisyon sini nga Hunyo 17 para sa *writ of amparo* batuk sa mataas nga upisyal sang AFP kag PNP sa Southern Mindanao. Ang mga nagreklemo amo sanday Carlos Zarate, Lilibeth Ladaga kag Angela Librado-Trinidad nga nalakip sa 106 katawo nga ara sa *order of battle* (OB) sang militar nga ginbuyagyag sini lang ni Rep. Satur Ocampo sang Bayan Muna.

Ginhingadlan nga *respondent* sa mga petisyon sanday Maj. Gen. Reynaldo Magpagu, kumander sang 10th Infantry Division; Lt. Col. Kurt Decapia, hepe sang 10th ID Public Affairs Department; Col. Oscar Lactao, puno sang Task Force Davao; kag Senior Supt. Ramon Apolinario, hepe sang pulisia sa Davao City.

AB

Mapintas nga pagbungkag sa mga demonstrasyon sang imol

MAPINTAS nga ginbungkag sang may 50 pulis ang matawhay nga demonstrasyon sang mga imol sa Sucat, Parañaque sadtong Mayo 28. Gindakop kag gindala sang mga pulis ang pito ka raliyista sa malapit nga Muntinlupa City Police Station kag ginpasakaan sang kaso nga *illegal assembly* kag iban pa.

Wala nakontento ang mga pulis sa pagpangharas sa mga raliyista. Ginpaukpan man sang ila kalakasan ang isa ka katapo sang midya nga sadto nagadokumento sa mga hitabo. Gin-agaw kag wala na ginbalik sang mga pulis kay Ivy Valencia sang Tudla Productions ang iya kamera nga gingamit sa pagbidyo sa pagpangbungkag.

Ginhimo sang mga imol ang rali sa atubang sang Philippine National Railway Sucat Station para magpangayo sang pagpakig-estorya kay Bise Presidente Noli de Castro nga sadto ara sa lugar para sa isa ka seremonya sang National Housing Authority. Gusto nila magpaabot sang ila kahimtangan kag pagpamatuk sa North-South Rail Linkage Project nga nagresulta sa madamuan nga pagpalayas sa ila halin sa ila nga mga lugar.

AB

"Metro Gwapo" sg MMDA, ginpaslaw sang tingub nga paghulag

Bunga sang tingub nga paghulag sang pila ka mga residente sang imol nga komunidad sa kahabaan sang R-10 Road sa Tondo, napilitan nga iatras sang Metro Manila Development Authority (MMDA) ang plano sini nga "facelift" nga gin-umpisaan sadtong Abril pa. Ginpanuhahan sang lokal nga alyansa sang Kalipunan ng Damayang Mahihirap (KADAMAY) ang pagpamatuk sang mga residente sa plano sang MMDA nga bungkagon ang mga kabalayan. Para kuno mangin "Metro Gwapo", kinahanglan kuhaon ang tubtub duha ka metros sang mga balay nga nagasakop kuno sa mga sidewalk. Ginpahog sang MMDA ang mga residente kag ginhambalan nga daku ang mangin kahalitan kon sila ang magahimo sang demolisyon. Paagi sa KADAMAY, natigayon ang paghiiliusa sang mga residente kag maisog nila nga gin-atubang ang MMDA.

Sadtong Mayo 28, ginbalabagan sang mga residente ang ginhimo nga operasyon sang MMDA. Bruskong nag-atubang sa pumuluyo ang MMDA kag gintabog sang wala sang klaro nga pagpaathag ang mga tawo nga nakignegosasyon. Pati ang representante sang tawong simbahon, katapu sang midya kag upisyal sang barangay daw siga nila nga ginhambalan. May pila ka residente pa nga gintayaan sang pusil kag gin-agawan sang mga gamit pareho sang pulungkuhan, mga bayo kag iban pa. Mismo ang pila ka upisyal sang mga barangay nga apektado nagpamatuk sa gulpe nga pag-abot kag pagpasilabot sang MMDA.

Pagkatapos sang kumprontasyon

Sundan sa "Metro..." sa pahina 12

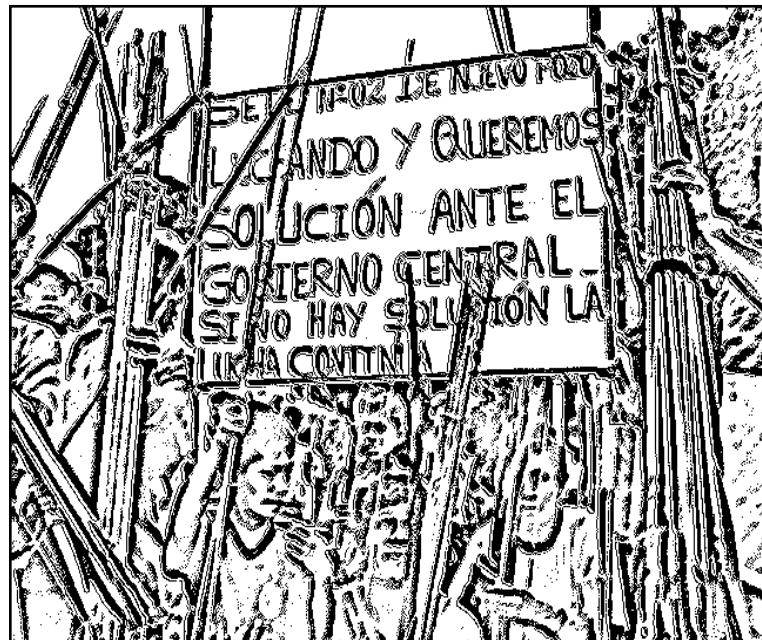
Masaker sa Peru

Nagabal-ot na sa 40 Amazon Indian, lakin ang tatlo ka bata, ang napatay sadtong aga sang Hunyo 5 pagkatapos paulanan sang bala sang mga pulis ang ginpasakupan nila nga demonstrasyon malapit sa banwa sang Bagua sa Peru. Masobra 100 man ang napilasan kag madamo nga iban pa ang gin-aresto ukon nadula. Ginpangtiro ang mga demonstrador samtang nagakatulog sa ginapahuayan nila nga haywey. Nagaprotesta sila sa desisyon sang gubyerno sang Peru nga pahanugutan ang pagsulod sang mga dumuluong nga kumpanya sa Peruvian Amazon.

Sa tuyo nga taguon ang kamatuoran, ginsunog kag gintago sang mga pulis kag militar ang bangkay sang mga biktima. Ang iban naman ginhulog halin sa helikopter sa Marano River. Ginadumilian man ang mga pamilya sang mga biktima nga magbalik sa erya para pangitaon ang nadula nila nga palangga sa kabuhi. Ang mga nabilanggo ginadumilian man makig-angut sa ila nga mga pamilya.

Ang Peru isa ka pungsod sa nakatungdan nga bahin sang South America. Ang Peruvian Amazon ang ikaduha nga pinakadaku nga katalunan sa bilog nga kalibutan. Sakop sini ang masobra 75% sang territoryo sang Peru. Abunansya sa duna-nga-manggad kag naggalain-lain nga klase sang hayop kg tanom. Diri man nagapuyo ang pinakaimol nga pumuluyo sang Peru, ang mga tumanduk nagabug-os sang 80% sang mga imol sa pungsod nga ini. Madugay na sila nga gina-himuslan, ginapaantus kag ginapabay-an sang gubyerno sang Peru sa idalom ni Alan Garcia.

Sandig sa isa ka kasugtanang para sa "hilway nga baligyaanay sa tunga sang mga gubyerno sang Peru,

US kag iban pa nga mga imperyalistang pungsod, ginpalig-on kasan-o lang ang mga kasuguan nga nagabukas sa Peruvian Amazon sa mga multinasyunal nga kumpanya. Halos 70% sang katalunan sang Amazon nga nagasakop sang Peru pagabuksan sa pagmina, pagtroso kag agribisnes sang mga dumuluong. Apektado sa kasugtanang ang nagaabal-ot sa 30,000 tuman-duk sa anom ka prubinsya sa Peru.

Masingki nga protesta ang ginsumalang diri sang mga tumanduk nga pumuluyo. Para tapnaon ang ila nga pagbato, ginpapanaog ni Garcia ang *state of emergency* kag ginsuspinde ang mga kinamatarung sibil sang pumuluyo diri. Wala-tuo ang mga paglapas sa tawhanong kinamatarung. Sa pihak sini padayon nga nanindigan ang mga nagaprotesta nga tumanduk para ipakig-away ang ila mga kinamatarung. AB

"Metro..." halin sa pahina 11

napaatras ang MMDA kag napilitan mag-atubang sa isa ka pulong masa kon sa diin ginbawi sini nga daw mabuot nga karnero ang pagpadyon sang proyekto. Bisan pa man, nagbilin ini sang mga kabutigan kag reformatista nga mga pangako sa pumuluyo pareho sang relokasyon kag kumpensasyon sa mga mabiktima sang demolisyon sa palaabuton.

Madugay na nga gusto kuhaon

sang rehimeng Arroyo ang daku nga parsela sang imol nga komunidad sa Tondo, lakin ang komunidad sa R-10. Gusto sila nga palayason labi na kay sa subong ginaagawan sang nagkalainlain nga nagahimbunanay nga mga korporasyon sang daku nga burgesa kumprador kag dumuluong nga monopolyo ang North Harbor. Sa kamatuoran nauna na nga gindemolis ang mga kabalayan sa kilid sang nasambit nga karsada sa Navotas kag pila ka bahin sang Tondo.

Nagaabot sa 900 pamilya pa ang nagaabilin sa komunidad kag subong ginabulabog sang MMDA.

Nahibal-an sang mga residente nga nagapadayon ang pagpamahog sang demolisyon kag pagpanghimulos lamang ang pag-atras sang rehimeng Arroyo. Kaangut sini naghanda sila sa pagpalapnag sang leksyon sang tingub nga paghulag kag napanahon nga pagtukod kag pagpalig-on sang ila nga mga asosasyon. AB

Mga kaso nga ginpasaka sang IALAG, ginapabasura

GINADUSO sang detenido pulitikal nga si Randall Echanis nga gilayon nga ibasura ang tanan nga himu-himo nga kaso nga ginpasaka sang gibungkag nga Inter-Agency Legal Action Group (IALAG) batuk sa mga aktibista, ginasuspectsahan nga komunista kag tagasuporta nila. Siling ni Echanis,

sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, wala sang serbi ang pagbungkag sang IALAG kon indi pag-ibasura ang tanan nga himu-himo kag malisyosong kaso batuk sa mga aktibista, lakip ang himu-himo nga kaso sa iya.

Gin-aresto si Echanis sang Enero 2008 bangud sa pagkadalahig niya kuno sa isa ka masaker sa Inopacan, Leyte sang dekada 1980. Lakip sa mga gin-akusaran sanday Bayan Muna Rep. Satur Ocampo kag puno nga konsultant sang National Democratic Front, Prof. Jose Ma. Sison. Subong nakabilanggo si Echanis sa Manila City Jail.

Gibungkag ni Gloria Arroyo ang IALAG sang Mayo 15 sa atubang sang mabaskog nga internasyunal nga presyur batuk diri. Lakip ini sa mga rekomendasyon ni UN Special Rapporteur Prof. Philip Alston nga liwat niya ginplastar sa UN Human Rights Council sang Abril.

Umpisa nga tukuron ini sang 2007, ang IALAG gilayon nga nag-aní sang pagpakanalaut halin sa mga grupong nagasakdag sa tawhanong kinamatarung, aktibista kag kritiko sang rehimén. Nagapanguna ang IALAG sa pagpasaka sang himu-himo nga kaso batuk sa mga aktibista, ligal nga oposisyon, lider kag katapu sang progresibong organisasyon kag iban pang mga kritiko sang rehimén. Tuyo sini nga tabunan ang mga krimen sang militar kag pulis sa mga pangpolitika nga pagpamatay kag pagdukot sang mga ginabansagan nga kawayan sang estado.

AB

Opensiba sang mga Maoistang gerilya sa India, madinalag-on

BAYNTE'Y sais ka elemento sang kaaway ang napatay sa sunud-sunod nga mga opensiba sang mga gerilya sang Communist Party of India-Maoist halin Abril tubtub Hunyo. Napulo'g apat man ka pulis kag elemento sang paramilitar ang napilasan sa mga inaway nga ini.

Duha ka pulis ang napatay kag walo pa ang napilasan sang ambusan sang mga Pulang gerilya sa distrito sang Bokaro ang nagaagi nga salakyan sang mga pulis sining Hunyo 16. Nauna diri, sadtong Hunyo 10 napatay ang 11 pulis samtang anom ang napilasan sang palukpan sang bomba ang ila ginasakyang van sa distrito sang West Singhbhum, mga 100 kilometros halin sa kabisera sang Ranchi, estado sang Jharkhand. Antes ini, napulo ka paramilitar ang napatay sa isa ka opensiba sang mga gerilya sa Orissa sa nasidlangan sang India sa isa ka minahan sang bauxite sadtong Abril 2009.

Samtang, gin-okupahan naman sang mga tagasuporta sang CPI-Maoist ang Lalgarh sa nasidlangan nga bahin sang estado sang Bengal. Ginsalakay sang mga tagasuporta sang Peoples Committee Against Police Atrocities (PCPA) ang kampo sang pulis sa Salboni, Ranga kag Dharampur. Ginpaulanan nila sang mga bala ang nasambit nga kampo kag ginsamad ang mga *outpost* sini. Ginlusob man nila ang upisina sang rebisyunista nga partido sang Communist party of India ukon CPI-Marxist kag gindimolis ang duha ka panaligan nga building sini.

Siling nila, ang mga ini isa ka forma sang ispontanyo nga paghulag batuk sa kalakasan kag kriminalidad nga ginahimo sang mga pulis kag CPI-Marxist. Tatlo ka lider man sang CPI-Marxist ang napatay sa nasambit nga pagpanalakay. Napilitan nga magpalagyo ang mga pulis.

AB

1 bilyon ang ginagutom sa bilog nga kalibutan

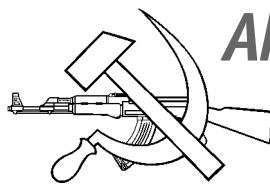
ISA ka bilyon ukon sangka-anom (1/6) na sang populasyon sang kalibutan ang nalubong sa kagulutmon. Halos tanan nga mga wala sang makaon ara sa mga atrasadong pungsod: 642 milyon sa rehiyon sang Asia-Pacific kag 265 milyon sa Africa.

Ang pagdaku sang numero sang mga ginagutom amo ang bunga sang mas manubo nga kita kag mas malala nga disempreyo bunga sang pangkalibutanon nga krisis sa pinansya. Indi na masarangan sang tuman kadamo nga pumuluyo ang presyo sang pagkaon nga nagaataas sang abereyds nga 24% halin 2006 tubtub 2008 sa mga atrasadong pungsod, suno sa Food and Agricultural Organization (FAO) sang United Nations.

Siling sang FAO, ang nagatinaas nga presyo sang pagkaon naga-kahulugan sang daku nga pagbuhin sa ikasarang magbakal sang imol nga konsyumer nga maggasto sang tubtub 60% sang ila kita para sa pangunahon nga pagkaon.

Samtang nagalala ang kagulutmon sa kadam-an sang kalibutan, labi naman nga mas manggaranon subong ang mauswagon nga pungsod. Napulo'g lima porsyento (15%) lamang sang mga ginagutom ang ara sa mga pangunahon nga kapitalistang pungsod.

AB

Editoryal

Magbato tubtub matapos ang rehimeng Arroyo

Matapos ang halos napulo ka tuig nga pag-an-
tos sa idalom sang papet, garuk kag mapigu-
son nga pagginahum ni Gloria Arroyo, mabas-
kog ang paghandum sang pumuluyo nga Pilipino nga
tapuson na ang iya pagginahum kag pabayaron siya sa
tuman kadamo na nga mabug-at nga kasal-anan sa
banwa.

Kon si Arroyo lamang ang masunod, indi masaligan
sang pumuluyo nga hungod sa buot kag wala sang ga-
mo nga magatapos ang iya paghari. Samtang nagapa-
lapit ang katapsan sang iya termino sa Hunyo 2010,
labi pa nga ginapaspasan ni Arroyo ang mga maniobra
para makapadayon pa sa poder. Labi nga nagaathag
ang kakinhahanlanon para sa makahulusga nga mga
paghulag sang pumuluyo para makuha na siya sa iya
pwesto. Pareho sang bagyo sang una nga kwarto sang
1970 kag EDSA 1986 kag 2001, liwat subong nagapa-
batyag ang isa ka makagagahum nga bagyo sang pu-
muluyo nga determinado nga tapuson ang ginaka-
ngil-aran nga rehimeng US-Arroyo.

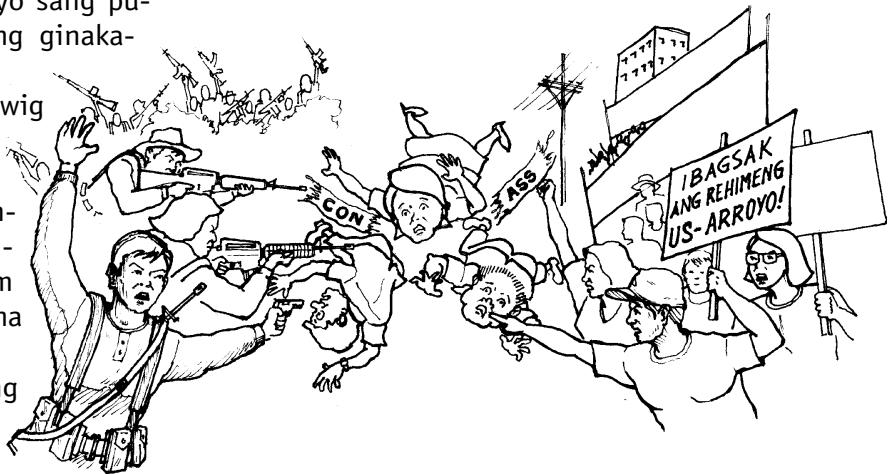
Ano pa man ang paagi para mapalawig
ang gahum ni Arroyo, isa ka bagay ang
maathag: Mahatagan katapsan lamang
ang mersenaryo, garuk, butigon kag mapin-
tas nga paghari ni Arroyo paagi sa pag-
agaw mismo sang pumuluyo sang gahum
kag pagwersa kay Arroyo nga tapuson na
ang iya pagginahum.

Indi mabatun-baton sang pumuluyo ang
plano ni Arroyo nga magpabilin sa poder.
Indi mabatun-baton nga magpadayon

nga batason nila ang sobra nga pagpaantos sa ila
sang rehimeng US-Arroyo.

Kon amo, dapat maghiliusa, maghulag kag magba-
to ang pumuluyo. Dapat tipunon ang kaakig nga ini sa
isa ka makagagahum nga unos para tapuson ang pag-
hari ni Arroyo. Dapat labi pa nga palaparon kag pa-
singkion ang pagpukaw, pag-organisa kag pagmobili-
sa sa pumuluyo para batuan ang tanan nga nagapaan-
tos sa ila sang rehimeng US-Arroyo.

Dapat ipakita sa pumuluyo nga ang ila pag-antos
direkta nga bunga sang maki-dumuluong kag kontra-
pumuluyo nga polisiya kag tikang sang nagaharing re-
himen, lakip ang polisiya nga ilansang ang sweldo sa
manubo nga lebel, ang pagpabaya sa mga serbisyo
sosyal agud mapain ang daku nga bahin sang badyet
sa pagbayad sang utang, ang polisiya sang pagpakad-
to sa luwas sang mga mamamugon imbes nga maghi-

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

***Con-ass, mabaskog
nga ginpakamalaut***
PAHINA 4

***Nagalala nga
ekonomya sa pungsod***
PAHINA 5

***Wala unod ang mga
kadalog-an sg AFP
sa Negros***
PAHINA 9

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
  - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
  - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
  - c) I-click ang **Properties**
  - d) I-click ang **Advanced**
  - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
  - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinhikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angbayan@yahoo.com*